

ABSTRAKT

Východiska: Užívání návykových látek se vyskytuje také ve starších věkových skupinách a představuje u těchto lidí zvýšené riziko řady zdravotních a sociálních problémů. V současné době je tato specifická skupina adiktology spíše opomíjena. Podle mého názoru jsou senioři vysoce ohroženou skupinou spojenou s konzumací návykových látek a v ČR zatím nebylo toto téma příliš zkoumáno.

Cíle: Hlavním cílem této práce je zjistit, jaké návykové látky v současné době senioři v Praze užívají a jaká je jejich prevalence. Dílčími cíli pak zjistit, jaké sociodemografické a zdravotní charakteristiky ovlivňují užívání návykových látek u seniorů, z jakých příčin je užívají a jaká je informovanost seniorů o adiktologických službách.

Metody: S ohledem na téma práce a její cíle byl pro výzkum zvolen kvantitativní přístup. Ke sběru dat byl jako výzkumný nástroj zvolen elektronický a tištěný dotazník vlastní konstrukce.

Výsledky: Z výzkumu vyplývá, že senioři v Praze jsou častými uživateli návykových látek. Nejvíce užívají kávu a alkohol, následuje pak užívání léků (dle četnosti hypnotika, anxiolytika a analgetika), konopných a nikotinových výrobků. Užívání ostatních návykových látek – marihuany ve formě cigaret, kratomu a pervitinu uvádí pouze malé procento respondentů. Užívání jiných návykových látek nebylo seniory uvedeno. Senioři užívají návykové látky z různých důvodů, které často zahrnují kombinaci fyzických, psychologických a sociálních faktorů. Výzkum také potvrdil existující souvislosti mezi sociodemografickými a zdravotními charakteristikami respondentů a užíváním návykových látek. Senioři mají dobré povědomí o možnosti vzniku závislosti na návykových látkách i o škodlivosti těchto látek na jejich zdraví. Avšak povědomí o adiktologických službách mezi staršími lidmi bylo velmi nízké.

Závěr: Bylo zjištěno, že senioři v Praze v současné době užívají návykové látky ve velké míře a z celkového vzorku 150 respondentů nebyl ani jeden účastník, který by neužíval žádnou z nich. Velký nárůst v užívání mi také potvrdilo srovnání výsledků výzkumu s dalšími dvěma již proběhlými výzkumy, kde byl zaznamenán nárůst u všech porovnávaných návykových látek.

Klíčová slova: Senior, stáří, návykové látky, závislost, informovanost